

INDLÆG

Handels- og udviklingsministerens temamøde med Folketingets erhvervs-, vækst- og eksportudvalg Tirsdag, den 27. januar 2015, kl. 13.15
--

[Introduktion og vision]

[Samspil ml. handel og udvikling]

- Fra min første dag som handels- og udviklingsminister har jeg været optaget af at udnytte mulighederne for at koble handel og udvikling. Knap et år i stolen har bekræftet mig i, at sammenlægningen af de to områder giver rigtig god mening.
- Både handels- og udviklingspolitikken positionerer Danmark stærkt i verden. Gennem begge instrumenter er vi med til at fremme vores værdier og øge vores indflydelse. Det er ikke lige meget, hvilke valg vækstøkonomier og udviklingslande træffer, når de opbygger institutioner, etablerer standarder på miljø- eller arbejdsmarkedsområdet osv.
- Gennem udviklingssamarbejdet kan vi være med til at skabe bedre rammevilkår for bæredygtig vækst i udviklingslandene, men vi kan ikke skabe væksten. Der skal andre midler til. Udviklingslandene efterspørger handel og investeringer. Her skal vi fra dansk side blive bedre til at drage fordel af den indsigt og indflydelse, som vi har opnået gennem udviklingssamarbejdet, til at bane vejen for dansk erhvervsliv på

de markeder. Det giver mulighed for at skabe arbejdspladser lokalt – men også i Danmark.

- Jeg er netop vendt hjem fra en rejse til Vietnam, som er et godt eksempel på, hvordan vi med afsæt i et 20-årigt udviklingssamarbejde baner vej for danske virksomheder, der har bud på de løsninger og produkter, der efterspørges fra vietnamesisk side.

[Regeringens strategi for eksportfremme og økonomisk diplomati]

- Økonomisk diplomati står centralt i regeringens strategi for eksportfremme og økonomisk diplomati, der blev lanceret i maj 2014 [omdelt til udvalget]– og står ligeledes centralt i det visionspapir, som udenrigsministeren og jeg fremlagde i december sidste år.
- Opprioriteringen af økonomisk diplomati betyder, at alle instrumenter på tværs af udenrigstjenesten skal tænkes ind i arbejdet med at understøtte Danmarks økonomiske og erhvervsmæssige interesser. Det handler om samspillet mellem handel og udvikling, men det handler også om, hvordan vi i håndteringen af øvrige politiske og økonomiske anliggender bliver bedre til at varetage dansk erhvervslivs interesser. Og det er ikke kun en opgave for udenrigstjenesten. Det er hele regeringen, der arbejder for vækst og beskæftigelse i Danmark.

[Myndighedssamarbejde]

- Et indsatsområde som står helt centralt både i regeringsstrategien og visionspapiret er myndighedssamarbejdet; altså samarbejde mellem danske fagmyndigheder og udenlandske myndigheder om politiske rammevilkår.
- Myndighedssamarbejdet står på to ben: Det ene ben er i regi af Eksportrådet. Her arbejdes målrettet med strategisk sektoreksport på både traditionelle nær- og volumenmarkeder, men også i vækstøkonomier. Eksportrådet og Energistyrelsen har i fællesskab indledt et samarbejde på energiområdet med myndighederne i bl.a. UK og Tyskland med sigte på at bane vej for øget dansk eksport (eksport af den danske energimodel). Det er en samarbejdsmodel, som Eksportrådet vil satse mere på fremover.
- Det andet ben af myndighedssamarbejdet er Udenrigsministeriets indsats i en række lav- og mellemindkomst lande med høj økonomisk vækst; altså morgendagens markeder. Den indsats finansieres af udviklingsbistanden og finder sted i en gruppe af 12-15 forskellige lande fra Kina, Tyrkiet og Brasilien til Vietnam, Kenya og Myanmar. Udenrigsministeriet

placerer i samarbejde med de øvrige fagministerier op til 18 vækstrådgivere på danske repræsentationer på disse markeder.

- Vi vil dele Danmarks gode erfaringer med at etablere rammebetingelser for en samfundsudvikling, der fremmer ansvarlig og grøn vækst, beskæftigelse og social velfærd – til fordel for de andre landes samfundsudvikling og til fordel for dansk erhvervsliv og vækst og beskæftigelse i Danmark.
- Vækstrådgiverne skal understøtte myndighedssamarbejde inden for sektorer, hvor Danmark har stærk viden og erhvervskompetencer for eksempel inden for energi, miljø, sundhed og fødevarer. Samtidig skal myndighedssamarbejdet give adgang til viden og kontakter, der kan udnyttes til fordel for dansk erhvervsliv. Vi forventer, at alle vækstrådgiverne vil være på plads senest 1. august.

[Udenrigsøkonomisk Forum]

- Et andet initiativ i regeringsstrategien er det nye 'Udenrigsøkonomisk Forum' (UØF), som har en bred udenrigsøkonomisk og erhvervsorienteret rådgivningsfunktion i forhold til Udenrigsministeriet og til mig.
- En række gode kræfter fra både små og store virksomheder, erhvervsorganisationer, fagbevægelsen, forskningsverden og relevante ministerier er repræsenteret. Vi har haft det første

møde, hvor emnet var ”vækstmarkedsstrategier nu og fremover”. UØF mødes to gange årligt.

[Styrket partnerskab med danske regioner]

- I dag har virksomhederne mange muligheder for rådgivning i eksportøjemed. Der er tilbud på alle niveauer - kommunalt, regionalt og statsligt. Det er positivt. Men det er vigtigt, at virksomhederne har let ved at orientere sig i landskabet, og at de enkelte tilbud supplerer hinanden.
- Derfor indeholder regeringsstrategien et nyt initiativ om styrket regionalt samarbejde. Målet er at samle den offentlige eksportfremmeindsats med henblik på at levere et skræddersyet og sammenhængende rådgivningsforløb til virksomhederne.
- Jeg har haft en god dialog med regionerne, og der er opbakning til et tværregionalt internationaliseringsprogram. Det vil styrke eksportpotentialet for særligt små og mellemstore virksomheder - fra den lokale vækstindsats til de globale markeder.

[Investeringsfremme]

- Udenlandske investeringer giver arbejdspladser, vækst og viden. Regeringen har en klar ambition om at tiltrække flere udenlandske virksomheder til Danmark. Invest in Denmark investeringsfremmearbejde har i de senere år haft stort fokus på jobskabelse. Det har været naturligt som reaktion på den

økonomiske krise, men har medført en nedtoning af tidligere tiders fokus på kompetencedrevne investeringer.

- Fremadrettet skrues op for ambitionsniveauet. Både gennem en reetablering af Invest in Denmark's fokus på kompetencedrevne investeringer samt en endnu højere målsætning for jobskabelsen. Konkret løftes målet for jobskabelse med 9 % fra 1100 i 2014 til 1200 i 2015. Samtidig skal en højere andel af investeringsprojekterne være såkaldte ”høj kvalitetsprojekter” – det vil sige projekter, som i særlig grad er kompetencedrevne, styrker de danske erhvervsklynger og/eller skaber mange jobs.

[Handelspolitiske emner]

[WTO]

- 2014 stod for lidt af en følelsesmæssig tur i rutsjebanen. Året blev indledt med optimisme efter den første multilaterale handelsaftale i WTO var faldet på plads på Bali i december. Men i juli 2014 blokerede Indien for den juridiske vedtagelse af protokollen til handelsaftalen.
- Intenst diplomati med generaldirektør Azevedo ved roret bragte dog WTO tilbage på sporet inden udgangen af 2014. Det er meget glædeligt at handelslettelsesaftalen således står. Den har stort potentiale for at fjerne unødigt bureaukrati og er til gavn for alle medlemslande – ikke mindst de mindst udviklede lande.

- Men lige så vigtigt endte sommerkrisen ikke med et brud på – men nærmere en ridse i den nyvundne tillid til de globale frihandelsforhandlinger. Nu skal vi med EU lægge os i selen for, at der bliver søsat et arbejdsprogram for afslutningen af DDA'en (Doha Development Agenda) inden juli i år. Regeringen vil arbejde for at finde et realistisk ambitionsniveau, der reelt vil kunne afslutte runden. Der skal være balance mellem elementerne landbrug, industrivarer (NAMA, non agricultural market access) og tjenesteydelser. Og det skal være et resultat, der er til gavn for de mindst udviklede lande.

[TTIP og frihandelsaftale med Japan]

- [TTIP]Forhandlingerne om en frihandelsaftale mellem EU og USA – TTIP – skrider fortsat fremad. Der er nu afviklet syv forhandlingsrunder. Næste runde finder sted primo februar.
- En ambitiøs TTIP-aftale har fortsat høj prioritet for regeringen. En aftale vil give konkrete velstandseffekter og styrke det vigtige transatlantiske bånd. Samtidig handler TTIP om, at EU og USA gerne vil være dem, der sætter standarderne for hvordan verden handler.
- Der har været en del offentlig diskussion af TTIP i Europa. Især om det såkaldte ISDS-system, som Kommissionen netop har

offentliggjort en rapport om. Vi skal finde en god løsning her, som bevarer staternes ret til at regulere.

- EU og USA står stadig helt fast på, at det høje ambitionsniveau for TTIP skal fastholdes. TTIP er alt for vigtig til, at vi har råd til at smide den på gulvet.
- [Japan] En ambitiøs frihandelsaftale mellem EU og Japan har faktisk et lige så stort – eller endog større – potentiale for Danmark end en aftale mellem EU og USA. Der er afviklet 8 forhandlingsrunder, og ambitionen er, at man kan nå i mål med de vigtigste emner i aftalen i løbet af 2015.

Grøn handelsliberalisering

- En anden særlig prioritet i handelspolitikken er at fremme handel med grønne varer og serviceydelser. Det er til fordel for klimaet og miljøet, og kan samtidig skabe øget eksport af grøn teknologi til gavn for dansk økonomi og danske jobs.
- Vi har længe presset på i EU og internationalt for at tænke grønt i handelspolitikken. Derfor er det positivt, at der nu er fuld gang i forhandlingerne om den såkaldte Environmental Goods Agreement. 16 WTO-lande – inklusive EU, USA og Kina – er gået sammen om at sænke tolden på en lang række grønne produkter, som f.eks. vindmøller og teknologi til vandrensning.

- Fra dansk side støtter vi forhandlingerne og arbejder for, at aftalen bliver så ambitiøs som muligt. Desuden er det vigtigt, at serviceydelser og tekniske handelsbarrierer på sigt bliver inkluderet, og at flere lande tilslutter sig.